

נטיעת החרוב בארץ ישראל

- א. אמר רבי יוחנן כל ימיו של אותו צדיק היה מצטער על מקרא זה "שיר המעלות בשוב ה' את שיבת ציון היינו כחולמים" אמר מי איכא דניים שבעין שנין בחלמא?! יומא חד הוה אזל באורחא חזייה לההוא גברא דהוה נטע חרובא אמר ליה האי עד כמה שנין טעין? אמר ליה עד שבעין שנין! אמר ליה פשיטא לך דחיית שבעין שנין? אמר ליה האי [גברא]: עלמא בחרובא אשכחתייה כי היכי דשתלי לי אבהתי שתלי נמי לבראי. יתיב קא כריך ריפתא אתא ליה שינתא נים אהדרא ליה משוניתא איכסי מעינא ונים שבעין שנין! כי קם חזייה לההוא גברא דהוה קא מלקט מינייהו אמר ליה את הוא דשתלתיה? אמר ליה בר בריה אנא! אמר ליה שמע מינה דניימי שבעין שנין, חזא לחמריה דאתיילידא ליה רמכי רמכי אזל לביתיה אמר להו בריה דחוני המעגל מי קיים אמרו ליה בריה ליתא בר בריה איתא! אמר להו אנא חוני המעגל לא הימנוהו אזל לבית המדרש שמעינהו לרבנן דקאמרי נהירן שמעתתין כבשני חוני המעגל דכי הוי עייל לבית מדרשא כל קושיא דהוה להו לרבנן הוה מפרק להו אמר להו אנא ניהו לא הימנוהו ולא עבדי ליה יקרא כדמבעי ליה חלש דעתיה בעי רחמי ומית אמר רבא היינו דאמרי אינשי או חברותא או מיתותא! תענית כג,א
- ב. שאל גוי אחד את ר"י בן קרח מה ראה הקב"ה לדבר עם משה מתוך הסנה א"ל אלו מתוך חרוב או מתוך שקמה כך היית שואלני אלא להוציאך חלק א"א למה מתוך הסנה ללמדך שאין מקום פנוי בלא שכינה אפילו סנה שמות רבה ב,ה
- ג. אמר רבי חמא בר חנינא את סבור שמתחת חרוב אחד או שקמה א' הביאה לו אלא משקשטה בכ"ד מיני תכשיטין אחר כך הביאה לו הה"ד (יחזקאל כח) בעדן גן אלהים היית כל אבן יקרה מסוכתך אודם פטדה וגוי' בראשית רבה יח,א
- ד. ואמר רבי יוחנן נהירנא כד הוה בצע ינוקא חרובא והוה נגיד חוטא דדובשא על תרין דרעוהי בבא בתרא צא,ב
- ה. אמר ר' חנינא כד סלקת להכא נסיבת איזורי ואיזורי דברי ואיזוריה דחמרי מקפא בירתא דחרובתיה דארעא דישראל ולא מטין קצת חד חרוב ונגד מלא ידוי דובשי ירושלמי פאה ז,ג

ו. תנן התם חתכו חוליות ונתן חול בין חוליא לחוליא רבי אליעזר מטהר וחכמים מטמאין וזה הוא תנור של עכנאי מאי עכנאי אמר רב יהודה אמר שמואל שהקיפו דברים כעכנא זו וטמאוהו תנא באותו היום השיב רבי אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו הימנו אמר להם אם הלכה כמותי חרוב זה יוכיח נעקר חרוב ממקומו מאה אמה ואמרי לה ארבע מאות אמה אמרו לו אין מביאין ראייה מן החרוב בבא מציעא נט, א-ב

ז. שמעון שגינה יהרג אזל הוא ובריה טשו בי מדרשא כל יומא הוה מייתי להו דביתהו ריפתא וכוזא דמיא וכרכי כי תקיף גזירתא אמר ליה לבריה נשים דעתן קלה עליהן דילמא מצערי לה ומגליא לן אזלו טשו במערתא איתרחיש ניסא איברי להו חרובא ועינא דמיא והוו משלחי מנייהו והוו יתבי עד צוארייהו בחלא כולי יומא גרסי בעידן צלויי לבשו מיכסו ומצלו והדר משלחי מנייהו כי היכי דלא ליבלו איתבו תריסר שני במערתא אתא אליהו וקם אפיתחא דמערתא אמר מאן לודעיה לבר יוחי דמית קיסר ובטיל גזירתיה שבת לג, ב

ח. תניא נמי הכי אין אוצרין פירות דברים שיש בהן חיי נפש כגון יינות שמנין וסלתות אבל תבלין כמון ופלפלין מותר במה דברים אמורים בלוקח מן השוק אבל במכניס משלו מותר ומותר לאדם לאצור פירות בארץ ישראל ג' שנים ערב שביעית ושביעית ומוצאי שביעית ובשני בצורת אפי' קב חרובין לא יאצור מפני שמכניס מארה בשערים אמר ליה רבי יוסי בר' חנינא לפוגא שמעיה פוק אצר לי פירי שלש שנים ערב שביעית ושביעית ומוצאי שביעית ת"ר אין מוציאין פירות מא"י דברים שיש בהן חיי נפש כגון יינות שמנים וסלתות ר' יהודה בן בתירא מתיר ביין מפני שממעט את התיפלה וכשם שאין מוציאין מארץ לחו"ל כך אין מוציאין מארץ ישראל לסוריא ורבי מתיר בבא בתרא צ, ב

ט. שמעו אלי אבירי לב הרחוקים מצדקה רב ושמואל ואמרי לה רבי יוחנן ורבי אלעזר חד אמר כל העולם כולו נזונין בצדקה והם נזונין בזרוע וחד אמר כל העולם כולו נזונין בזכותם והם אפילו בזכות עצמן אין נזונין כדרב יהודה אמר רב דאמר רב יהודה אמר רב בכל יום ויום בת קול יוצאת מהר חורב ואומרת כל העולם כולו נזונין בשביל חנינא בני וחנינא בני די לו בקב חרובין מערב שבת לערב שבת ברכות יז, ב